

Per què Europa encara no ha inclòs el sistema SWIFT

La Unió Europea, els Estats Units, Suïssa, el Regne Unit, el Canadà... Els països més poderosos d'Occident han imposat un llistat de sancions econòmiques i financeres a Rússia per la guerra d'Ucraïna que ha iniciat, però no s'han arribat a posar d'acord per a excloure'l del sistema bancari Swift. El motiu? Els temors de diversos països europeus pel seu proveïment energètic, del qual són tan dependents de Rússia. En 2014, poc després de l'annexió de Crimea per part de Rússia, l'opció ja va ser discutida, però en aquell moment la proposta també va ser finalment abandonada.

Però, què és el sistema Swift del qual tant es parla i del qual tanta por dona excloure a Rússia? En realitat, Swift (acrònim de Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication) és una empresa amb seu a Brussel·les, subjecta a la legislació belga i europea. Fundada en 1973, és una de les xarxes de missatgeria bancària i financera més importants, que permet la liquidació interbancària entre institucions financeres de tot el món. Segons el lloc internet de l'associació nacional russa Rosswift, Rússia és el segon país després dels Estats Units en nombre d'usuaris d'aquest sistema, amb uns 300 bancs i institucions membres.

Concretament, aquest sistema permet, per exemple, a un país com Alemanya pagar electrònicament les seves compres de gas rus.

Bloquejar a un país d'aquest sistema es considera una «arma nuclear econòmica», perquè l'impacte és important per a les relacions econòmiques d'aquest país amb la resta del món. Però desconnectar un Estat de Swift és també impedir que els seus propis bancs facin transaccions amb els bancs del país castigat.

Aquesta és una sanció que perjudicaria també a les nacions econòmicament més dependents de Rússia, com Alemanya.

Fins i tot en els Estats europeus menys dependents de les matèries primeres russes, com França, es manté l'escepticisme, ja que l'aplicació d'aquesta mesura és complexa. «Swift és una de les opcions» però «és l'última opció», va comentar el dijous el ministre francès d'Economia, Bruno Le Maire.

El gas rus

Així, els líders europeus, reunits en la cimera de Brussel·les el dijous, no van decidir cap mesura de bloqueig dels bancs russos d'aquesta interfície de pagaments internacionals, mecanisme essencial de les finances mundials, en represàlia per la invasió d'Ucraïna. Diversos països, entre ells Alemanya, Àustria i Hongria, van expressar reserves, tement l'impacte d'una decisió d'aquest tipus sobre els subministraments de gas rus.

«Una suspensió de Swift tindria repercussions massives per a les empreses alemanyes en les seves relacions amb Rússia, però també per a efectuar els pagaments de lliurament d'energia», es va justificar el divendres el portaveu del govern alemany, Steffen Hebestreit.

A Hongria, el primer ministre Viktor Orban es va congratular que les sancions decidides el dijous «no s'estenguin a l'energia», garantint «el subministrament de gas a Hongria i als altres Estats membres de la UE».

Àustria, a través del canceller Karl Nehammer, va declarar que les sancions econòmiques decidides el dijous pels dirigents del G7 ja afectarien 70% dels bancs russos en les seves transaccions, fent inútil el bloqueig de Swift.

Però el punt de vista no és compartit per tots. «Els governs de la UE que han bloquejat les decisions difícils s'han deshonrat», va declarar l'expresident del Consell Europeu, Donald Tusk, actualment cap del Partit de la Dreta PPE en el Parlament Europeu. Una crítica expressada també per Ucraïna.

La postura dels EUA i la del Regne Unit

El primer ministre britànic Boris Johnson va advocar en la reunió del G7 per una mesura d'aquest tipus, segons un portaveu. «Volem que (Swift) sigui desactivat. Altres països no ho volen», va lamentar el ministre de Defensa britànic Ben Wallace en la ràdio BBC.

El president estatunidenc Joe Biden va assegurar el dijous que tallar a Rússia de la xarxa Swift continua sent «una opció», i va reconèixer que «actualment no és una posició compartida pels europeus».